

Konoplan

induplati glasilo delovne organizacije

induplati jarše

LETO XXXII.

APRIL 1984

Proletarci vseh dežel, združite se!

Marxovo geslo, poziv vsem delavcem, je prvič odjeknilo leta 1886, ko so delavci v Chicagu zahtevali svoje pravice, med drugim tudi pravico do osemurnega delavnika. Za svoje zahteve so bili krvavo kaznovani in petero jih je bilo obsojenih na smrt. Leta 1889 je bil na I. kongresu II. Internacionale v Parizu prvi maj proglašen za dan, na katerega naj bi delavci po vsem svetu organizirali stavke in demonstracije. Tudi pri nas so se delavci osvestili že zelo zgodaj, saj je bilo praznovanje prvega maja v Ljubljani organizirano že leto pozneje.

I. maj je tako že skoraj celo stoletje praznik vseh, ki s svojim delom služijo vsakdanji kruh. Vsako

leto na ta dan se delavci zbero na praznovanjih in s tem vedno znova potrjujejo svojo pripadnost nekdanj izkoriščenemu razredu. Vsaj ta dan se delavci vsega sveta zlijejo v eno. 1. maja ni pomembna ne barva kože, ne starost, ne spol, kajti vse ljudi združuje delo.

Tudi pri nas so še pred štiridesetimi leti praznovali praznik dela na skrivaj, z rdečimi nageljni v gumbnicah in z vero v boljši jutri, ko bodo žuljave roke smele graditi ne le mostove, proge, stroje in tovarne, temveč tudi svet brez teme za človeka, ki nima možnosti, da bi se preživljal na lahek način.

Danes pri nas 1. maj ne praznujemo več v zgodnjih jutranjih urah

v strahu pred policijo in vojsko. Naši delavci so si obenem s pravico odločanja in upravljanja priborili tudi pravico javno in ponosno praznovati praznik, ki je njihov.

Mnogo človeških življenj se je utrnilo v boju za svetlejši jutri. Veliko ljudi je prostovoljno darovalo svoja življenja zato, da je danes delo čast, da so človeku žuljave roke v ponos, ne v sramoto. Zdaj se ti ljudje ne morejo skupaj z nami veseliti delovnih uspehov. Toda zato lahko mi vsi skupaj ob svetovnem prazniku dela s ponosom zakličemo vsem delavcem, ki živijo veliko težje od nas: »Naj živi praznik dela!«

Darja Pleše

Pregled razvoja koridorjev

V naši tovarni smo pred več kot desetimi leti začeli s proizvodnjo koridorjev. Z imenom KORIDOR smo takrat poimenovali šotore široke 15 m in poljubnih dolžin, tudi do 100 m. Te tipe šotorov danes lahko vidite po raznih krajih naše domovine, saj služijo mnogim delovnim organizacijam kot ceneni skladiščni prostori. Nekaj teh naših šotorov pa stoji tudi že izven meja naše domovine, npr. v Iraku. Šotori KORIDOR imajo v določenih pogojih v primeru s klasičnimi zgradbami številne prednosti, kot so nižji investicijski stroški, hitrejša gradnja, možnost premestitve, itd.

Z leti je KORIDOR doživel le manjše spremembe, predvsem zaradi večje trdnosti in s tem v zvezi večje nosilnosti vetrnih in snežnih obremenitev. Pokazale pa so se potrebe naših kupcev za še večjimi dimenzijami teh šotorov. Tako smo pred petimi leti pristopili k razvoju šotora širine 20 m, ki se prav tako lahko izdela v poljubni dolžini, poimenovali pa smo ga LOČNI KORIDOR 20 m. Ime »LOČNI« je dobil zaradi oblike nosilcev, ki se bistveno razlikujejo od sedanje oblike koridorjev. Prototip tega šotora, ki smo ga izdelali v skupni dolžini 32 m smo prodali in danes stoji v Zagrebu.

Z razvojem in realizacijo LOČNEGA koridorja so se pokazale nove možnosti in potrebe. Zaradi velikih snežnih padavin v naših krajih smo postavljeni pred zahtevo, da sneg kar se da hitro zdrsi s stre-

šnega dela šotora in s tem razbremeni šotorsko konstrukcijo. Tej zahtevi ustreza strmejša streha, to pa poveča višino šotora. Tako je nastala hruškasta oblika šotora, to je strma streha, ki lepo v loku pride k tlom. Problem čelnega dela šotora, ki je zaradi velike ravne površine kritično obremenjen z vetrovno obremenitvijo, smo rešili z dograditvijo kupole na zadnji in prednji del šotora.

Celotna oblika šotora močno spominja na obliko zračne hale, le da je vrh strehe strmejši in koničast. Zato tudi ni nepričakovano, da bo ta novi šotor, ki se imenuje SAMSON, v bodočnosti v večji meri nadomestil zračne hale, saj se jim je dimenzijsko približal, odpadejo pa tudi velike energetske potrebe, ki so pereče pri zračnih halah zaradi stalnega vzdrževanja nadtlaka in ogrevanja vpihavanega zraka v primeru sneženja, da se doseže sprotno topljenje snega, ker se v nasprotnem primeru zračna hala sesede, ker nima nosilne konstrukcije. To vlogo opravlja zrak, ki ga stalno vpihujemo v zračno halo z rahlim nadtlakom. Šotor SAMSON je zaenkrat izdelan šele kot prototip, ki pa je že doživel nekatere spremembe in dopolnitve, ki bodo predvsem v prid večji nosilnosti v primeru snežne in veterne obremenitve, ter tehnološkim pogojem izdelave, tako da je že mogoča serijska proizvodnja. Šotor SAMSON ima v primerjavi s koridorjem velike prednosti. Nima stranskih si-

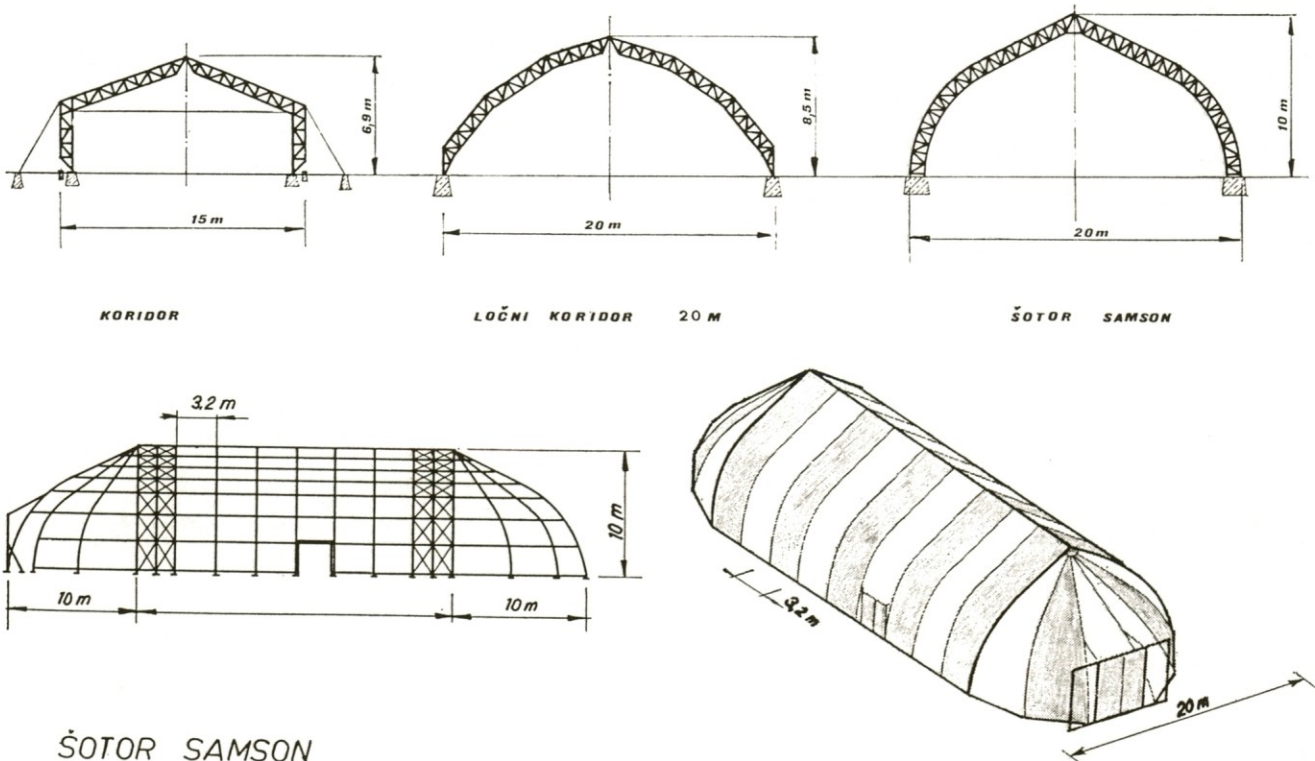
dernih vrvi, ki povečujejo tlorisno površino objekta in ovirajo transportne poti okrog šotora. Šotor SAMSON torej nima neizkoriščenih površin, kot tudi nima prečne natezne vrvi, ki je pri koridorju dovoljevala višino nakladanja le do 3,7 m. Pri SAMSONU je mogoče izkoristiti vso razpoložljivo višino. Šotor SAMSON je torej vsestransko uporabljen objekt, pod njim je možno urediti športno igrišče, telovadnico, razstavišče, zabavišče, kot tudi skladišče, garaže za večja vozila in drugo mehanizacijo.

Ogrodje vseh do sedaj izdelanih šotorov je aluminijasta cevno-predalčna konstrukcija z vijaknimi spoji, kar je zaenkrat pogojeno zaradi oblike uporabljenih materialov. V bodočnosti se nam nakazuje možnost varjenja aluminijjskih spojev, seveda do prehoda na druge oblike profilov, pri čemer bi zmanjšali težo konstrukcije ob ne bistveno večjih proizvodnih stroških.

Razmišljamo pa tudi o izdelavi popolnoma novih, tako imenovanih polnih aluminijastih nosilcev, ki imajo prezez profila v obliki črke I, za razliko od sedanjih predalčnih, vendar pa bomo pri izdelavi takih nosilcev odvisni od zunanjih partnerjev, kajti krivljenje velikih profilov je zelo zahteven postopek, to pa pomeni drage in uvožene stroje.

Na shemah je prikazan razvoj konstrukcije ogrodja KORIDORJEV od začetka do današnjih dni, ter pogled na šotor SAMSON.

Ivan Pirc

Razkorak med ponudbo in povpraševanjem je vedno večji — prednost ima izvoz

Veliko je že napisanega o delu naše TOZD Maloprodaja in o ljudeh, ki so zaposleni v treh naših prodajalnah. Teško je napisati vedno nekaj novega, zanimivega, saj se naše delo v TOZD, torej naša osnovna dejavnost — prodaja, v tem času ni spreminjala. Še vedno prodajamo naše izdelke individualnim potrošnikom, v zadnjem času pa zaradi manjše proizvodnje določenih artiklov za domači trg, tudi raznim delovnim organizacijam kot so npr.: tapetniška podjetja — leta so svojčas lahko nabavljala direktno v podjetju, saj je bilo ob takratnih zalogah naših artiklov za vse dovolj.

Vsi vemo, da se je v zadnjem času situacija močno spremenila, celo tako močno, da blaga ni dovolj niti za potrebe TOZD.

Razkorak med ponudbo in povpraševanjem je vedno večji, vendar pa je to neskladje težko ali skoraj nemogoče ublažiti, saj nam je verjetno vsem dobro znano, da sedanjo situacijo vse bolj karakterizirajo tudi problemi oskrbe z vsemi potrebnimi elementi dela, predvsem s surovinami in drugimi repromateriali.

Praktično je vsa tekstilna industrija izvozno usmerjena, tako tudi pri nas. Vlagajo se veliki napori za še večjim izvozom, za bolj organiziranim nastopom na tujem trgu, tudi odvisnost od uvoza repromate-

riala in opreme narekujejo danes izredno povečanje izvoza — in na koncu, tudi ekonomska situacija nas sili v izvoz in posredno s tem na zmanjševanje ponudbe na domačem trgu.

Maloprodaja je leto 1983 zaključila uspešno. Na trg je plasirala za 20 st. milijard din naših artiklov, kar je za ca. 34 % več od planiranega. Ne gre vse to povečanje na račun fizičnega obsega, nekaj tega je treba pripisati tudi višjim cenam.

Kljub vsem tem dobrim rezultatom, pa se za v prihodnje ne nakužujejo posebno ugodne perspektive. Včasih se bojimo, da svojih obveznosti v letošnjem letu ne bomo mogli izpolniti, saj naj bi po planu ustvarili kar za 28 starih milijard prometa, kar pa za tako majhen kolektiv in ob vseh naštetih problemih ni malo.

Pri prodaji, oziroma pri iztrženi vrednosti prodanega blaga odpade velik del na prodajo predprostorov in šotorov. Prodaja teh je bila še nekaj let nazaj po vrednosti udeležena s 50 ali več odstotki, ugotavljamo pa, da je v zadnjih dveh letih ta del v upadanju.

Naša konfekcija oziroma njene proizvodne kapacitete so praktično skozi vse leto zapolnjene s proizvodnjo šotorov, predprostorov in z vrsto drugih izdelkov namenjenih izvozu.

Trenutno bi domače tržišče potrebovalo tisoč in več šotorov različnih izvedb oziroma velikosti. Ugotavljamo, da prodaja malih in velikih šotorov upada v korist prodaje predprostorov.

Gotovo je, da v proizvodnji, ki mora biti tako zelo izvozno usmerjena, nekih kompromisnih rešitev ni — ne moremo dajati prednosti danes izvozu, jutri domačemu trgu. Že davno tega smo se odločili in dali prednost izvozu in vemo tudi zakaj.

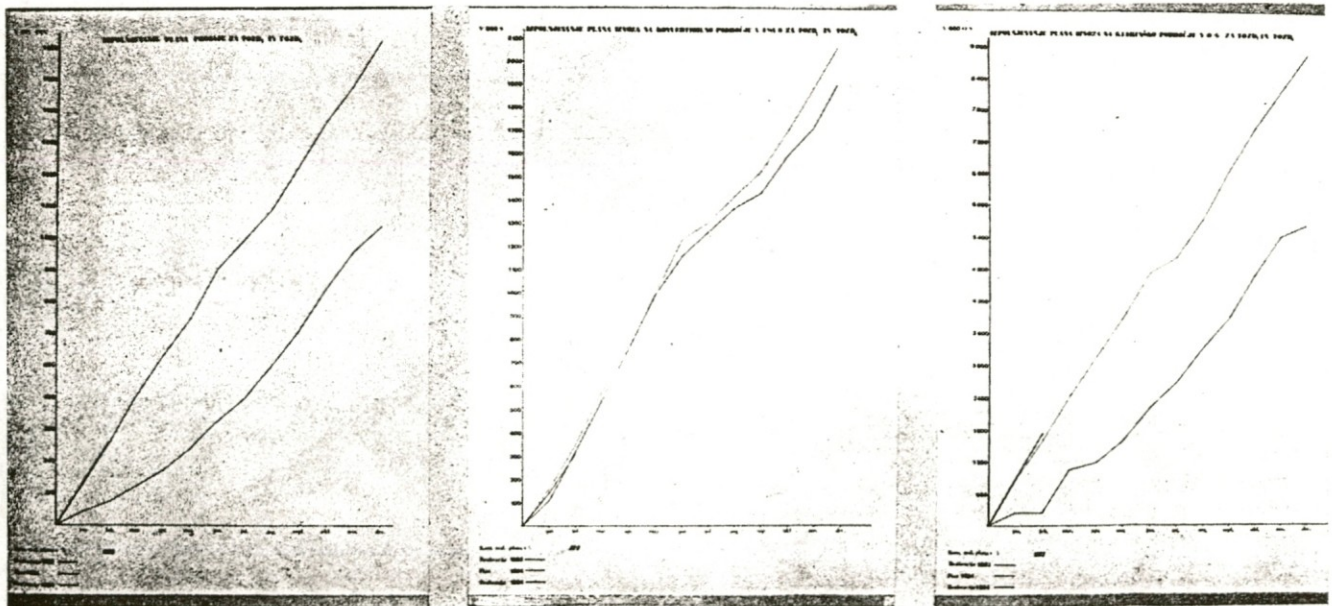
Nekako takšni problemi spremljajo tudi proizvodnjo zaves. Domačih potreb ne moremo zadovoljiti in zato torej skrb za uspešno opravljeno nalogo v letošnjem letu ni neupravičena.

Še vedno je premalo storjenega na področju ekonomske propagande. Tudi tu se sredstva zmanjšujejo in težko je pokriti vse potrebe. O uslugah naše prodajalne v Sarajevu je seznanjenih premalo meščanov, kako je potem šele s širšo okolico? Kličejo nas po telefonu in vprašujejo, kje bi lahko nabavili to ali ono iz našega proizvodnega programa.

Iz vsega navedenega in kljub poznavanju zahtev in potreb, bo prekrba domačega trga še nekaj časa nekontinuirana in tako seveda veliko želja kupcev po naših izdelkih neizpolnjenih.

Ana Lajevec

NOVO V OBVEŠČANJU — NOVO V OBVEŠČANJU — NOVO V OBVEŠČANJU — NOVO V OBVEŠČANJU

Napravljen je bil nov korak v prizadevanjih za kvalitetno in sprotno obveščanje delavcev o doseženih rezultatih. V delilnicah hrane v Jaršah in Radomljah so bili koncem marca izobešeni grafikoni, ki prikazujejo prodajo v preteklem letu in plan ter realizacijo v tekočem letu, ločeno po prodajnih področjih. Tako bo z rednim vsakomesečnim vpisovanjem pred delavci stalna slika o doseganju planiranih ciljev in primerjava z rezultati doseženimi v preteklem letu.

Srečanje organizatorjev obveščanja

Vsakoletno srečanje novinarjev in organizatorjev obveščanja v združenem delu je bilo tokrat organizirano v Ljubljani, v Cankarjevem domu.

Program dela je bil zasnovan izredno široko in je v tematskih razpravah zajel številna področja od načinov informiranja v ozdih, organizacijskih izvedb ter vsebinskih vidikov informiranja in komuniciranja v organizacijah združenega dela.

Še posebno zanimiv je bil uvodni del tov. Miha Ravnika, ki je zajemal podatke gospodarskega stanja tako v republiki kot državi in razprava, ki je sledila. O tem le nekaj utrinkov — npr.:

— v Jugoslaviji je nad devetsto tisoč nezaposlenih ljudi,

— naše obveznosti do tujine znašajo do leta 1989 preko pet milijard US\$ letno,

— v Sloveniji imamo (OZD) preko 13 novih milijard din izgub in še zdaleč nismo v stanju, da jih pokrijemo, ob tem, da je osebni dohodek pri marsikateri OZD z izgubami celo višji oziroma enak kot v preostalih OZD.

Poslovna organiziranost je v veliko primerih slaba, ni kvalitete dela, ni efekta. Potrebna je večja odgovornost pri odločitvah. Z odgovornostjo oziroma izvajanjem le-te pa naj vsak začne pri sebi. Ocena dela naj dobi ime in priimek in naj bo objektivna, ne pa splošna. Posploševanje namreč ne vodi v napredek. Prav tako si postavljamo tudi preveč nalog, ki jih ne uresničimo. Želje so eno, sposobnost za uresničitev pa drugo. Čimprej se bomo morali soočiti z besedo »NE« in z realnostjo. Kajti na nobenem področju danes ne moremo živeti tako kot včeraj. Razvoj in porabo moramo okviriti v naše možnosti. Stabilizacija ne bo rešena z administrativnimi prepovedmi. Stabilizacija pač pomeni razvoj na novih osnovah. Ob tem so tudi vse bolj prisotne težnje po centralizaciji (ne le na deviznem področju, tudi na področju samoupravljanja), proti temu pa moramo odločno voditi bitko in dati več pravic delovnim ljudem in se organizirati tako, da

bomo lahko delali tudi v teh, oziroma takšnih pogojih in našli pot za čimvečji izvoz. Kajti bora izvoza ni dela. V zavest nam mora priti, da bo potrebno delati tudi ob sobotah in nedeljah, kadar bo pač material in če bo to potrebno. Če bo v OZD prevladovala dobra in pravočasna obveščena delavcev, bo vsekakor manj prekinitev dela in izsiljenih sestankov.

Na voljo so nam bili tudi podatki, in sicer, da je v večini normativnih aktov, ki v OZD urejajo informiranje, presplošnih in preveč omejenih na ponavljanje določil zakona o združenem delu. Pravilniki pa v glavnem urejajo le en vidik sistema informiranja, to je izdajanje in urejanje glasila in pri tem vsebujejo le načelna izhodišča, to je, da mora sistem informiranja povezovati vse delavce s strokovnimi službami in samoupravnimi organi (pobude, predlogi, zagotavljanje povratnih informacij). Zelo redke so določbe kot na primer, da »kogar uredniški odbor pravočasno pozove, naj napiše prispevek za glasilo ali bilten, pa tega brez upravičenega razloga ne napravi, huje krši delovno obveznost.«

Ta določba bi bila namreč velikokrat uporabljena v praksi. Tudi pri nas, v naši DO se iz meseca

v mesec izrekajo le obljube posameznikov o zagotovitvi prispevka. Vendar žal, nemalokrat ostane vse le pri obljubi in s tem mnogokdaj nezanimivi vsebini našega glasila. Veliko je dogodkov in drobnih utrinkov, predvsem v proizvodnji, med delavci, vendar se ne zgodi, da bi kdorkoli, sam od sebe, brez prošnje in prosjačenja prispeval članek. Skoda, ker je to pravzaprav glasilo nas vseh in ne le »uredniškega odbora«, ki ga včasih nehote spremlja občutek, da je to glasilo »nujno zlo«.

Sicer pa je imelo v letu 1982 53% slovenskih delovnih organizacij glasilo — ali na ravni delovne organizacije ali na ravni sozda. Po statističnih podatkih je tako izhajalo v letu 1982 ca. 530 glasil, od tega s periodiko izhajanja 15% štirinajstdnevno, 45% mesečno, 22% letno in 29% občasno. Poleg glasil se kot druga sredstva obveščanja največ uporabljajo oglasne deske, medtem ko ima razglasno postajo le 12% delovnih organizacij.

Se marsikaj bi lahko napisala o tem srečanju, saj je v tem zapisu zajeto le nekaj drobcev, vendar mišlim, da bo za predstavitev samega poteka srečanja organizatorjev obveščanja kar dovolj.

Darja

6. srečanje novinarjev in organizatorjev obveščanja v združenem delu

Letošnjega srečanja se je udeležilo več kot 200 novinarjev in organizatorjev obveščanja v združenem delu

Bolniški izostanki v letu 1983

Vrsta izostanka	Izpadle ure
Bolezen do 30 dni v breme DO	73.031
Nesreče pri delu do 30 dni v breme DO	3.302
Bolezen nad 30 dni	42.840
Nesreče pri delu nad 30 dni	3.220
Nega družinskih članov	17.045
Spremnstvo družinskih članov	2.571
Redni in podaljšani porod. dopust	70.608
SKUPAJ	212.617

Vrsta izostanka	Izplačana nadomestila
Bolezen do 30 dni v breme DO	4.270.275,40
Nesreče pri delu do 30 dni v breme DO	207.668,80
Bolezen v breme Obč. zdrav. skup.	2.678.174,55
Nesreče pri delu v breme Obč. zdrav. skup.	240.588,20
Nega in spremlstvo druž. članov	945.469,65
Redni in podalj. porod. dop.	3.855.646,60
SKUPAJ	12.197.823,20

Razbremenitev širinsko razpenjalnega stroja Artos

Ob nakupu večnamenskega širinsko razpenjalnega stroja ARTOS, smo planirali na njem tudi barvanje po t. zv. PAD-ROLL postopku, kajti artikel iz poliestra, katerega smo takrat izdelovali, so nam po tem postopku barvali v MTT Maribor. Toda zaradi težav pri nakupu poliester preje, smo pričeli isti artikel izdelovati iz poliakrilnega materiala. Tako so dodatne naprave za parjenje in sušenje po PAD-ROLL postopku ostale neizkoriščene. Zaradi prevelike zasedenosti ARTOS-a, ki od februarja letos ponovno obratuje v štirih izmenah, smo z namenom, da bi ga razbremenili, pred časom naredili na ARTOS-u poizkus sušenja po barvanju, namesto v razpenjalno sušilnih komorah, v tej dodatni napravi, to je v komori za parjenje in sušenje. To je posebni ogrevalni agregat z infra kurjavo, ki služi za kombinirano pospešeno ogrevanje za obdelavo s toploto v toplotno krmiljeni sušil-

nici zrak-para in vodni pari brez prisotnosti zraka (pregreta para). Komora ima sledečo osnovno opremo: ohišje s stranskimi vrati z opazovalnimi linami in direktnim ogrevanjem ostrešja, vstopne reže za blago z indirektnimi ogrevalnimi šobami in odvajalcem pare. Komoro sestavljajo še vodilni valj za blago v posebnih ležajih in merilni inštrument za ugotavljanje količine zraka.

Po uspešnem poizkusu sušenja in komori smo se odločili, da prestavimo to komoro k foulardu BENTELER in s tem prenesemo postopek barvanja in sušenja art. 8019 iz ARTOS-a na ta foulard.

Zaradi prostorske stiske, je bilo potrebno komoro postaviti nad foulard, zato so naši vzdrževalci zvarili ustrezen kovinski podstavek kot podaljšek že obstoječega podstavka, na katerem stoji posode za pripravo barv in kemikalij.

Katja Kham

V nedeljo, 15. aprila glasujemo za naše skupne družbene objekte, za našo prihodnost!

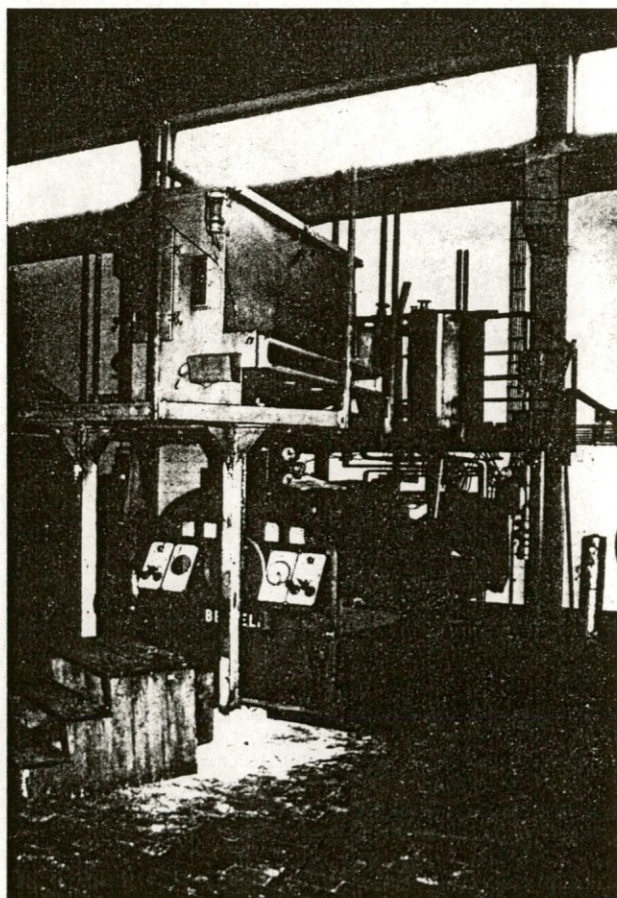
V NEDELJO, 15. APRILA 1984 BOMO Z »ZA« DOKAZALI NAŠO SOLIDARNOST.

Z združenimi močmi smo do- slej zgradili v preteklih treh samoprispevkih skoraj vso šolsko mrežo.

Z GLASOVANJEM »ZA« SE ODO- LOČAMO ZA POMEMBNE DRUŽBENE PRIDOBITVE NAŠE PRIHODNOSTI.

Pomembni družbeni objekti pri- našajo več znanja, prinašajo humanost, izkazujejo našo soli- darnost.

15. APRILA 1984 SE DOBIMO NA VOLIŠČU!

Predstavljena sušilna komora je docela spremenila izgled Foularda Benteler

UPORABA SLUŽBENIH TELEFONOV V ZASEBNE NAMENE

Računi PTT storitev za opravljene telefonske pogovore rastejo hitreje kot cena impulza. Če to ugotovitev podkrepimo s podatki, je stanje naslednje:

Leto	Mesec	Znesek rač. za Jarše — din
1983	februar	60.750,65
1983	april	72.461,65
1983	julij	75.399,10
1983	november	78.335,95
1984	januar	84.100,50
1984	februar	104.912,00

Cena impulza je bila povečana z dnem 28. 7. 1983 od 1,00 na 1,15 dinarja.

Že na prvi pogled je razvidno, da vse več telefoniramo, tudi zaradi zasebnih potreb. Največ pogovorov je seveda opravljenih s posredovanjem centrale v Jaršah, saj tu dela približno 700 delavcev. Če se ob tem spomnimo še starosti centrale, nam mora biti razumljivo, da centrala obratuje na robu zmogljivosti. Večkrat se tudi zgodi, da vseh uporabnikov z njo ni mogoče zadovoljiti, zato je nujno, da tudi na tem področju uvedemo nekatere omejevalne ukrepe. Ker službenih pogovorov iz razumljivih razlogov ni mogoče omejevati, se bomo morali dogovoriti za skrajno omejen obseg zasebnih pogovorov. Telefonistke imajo zato navodilo, da posredujejo zasebne pogovore le v najbolj nujnih primerih. Ob tem je treba vedeti, da je telefonistki, ki sedem ur in pol neprekinjeno skrbi za vzpostavljanje zvez, tako njen delovni dan še dodatno obremenjen, saj mora s štoparico meriti čas pogovora in opraviti izračun dolgovanega zneska, ter največkrat še poiskati dolžnika na njegovem delovnem mestu.

Zato naj ne bo hude krvi, če telefonistka ne bo hotela poklicati željene številke.

Maks Lavrinc

Vaja »Obramba - 84«

Namen vaje »OBRAMBA-84« je bil preverjanje usposobljenosti komitejev za SLO in DS, samoupravnih organov in štabov za CZ pri izvajanju svojih nalog, v okoliščinah neposredne vojne nevarnosti ali morebitnega ogrožanja našega samoupravnega socialističnega razvoja in pridobitev narodnoosvobodilnega boja s strani sovražnih sil. Ti organi so istočasno najpristojnejši in najodgovornejši za obrambno-varnostno načrtovanje ter izvajanje načrtovanih nalog v izrednih razmerah.

Posebno pomembna je njihova vloga v vodenju in koordiniranju aktivnosti med vsemi subjekti splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, ki morajo v takšnih razmerah maksimalno okrepiti svoje delovanje. Glede na razširitev pojma vojne sile, ki so pri nas pojavlja kot posledica vključevanja celotnega človeškega in materialnega potenciala za obrambo domovine, ima tudi vodenje v konceptu

splošne ljudske obrambe širši družbeni pomen ter izgublja klasičen značaj in oblike poveljevanja. Vodenje splošnega ljudskega odpora je izraz našega sistema samoupravljanja in mora zagotoviti vsestranske priprave in sodelovanje vseh sestavin naše družbe v obrambi domovine.

V tej smeri je potekala tudi vaja »OBRAMBA-84«, dne 24. 3. 1984, na kateri smo razen utrjevanja nekaterih postopkov, podrobneje določili naloge posameznim organom in drugim nosilcem obrambnih aktivnosti. Pri tem imajo komiteji za SLO in DS pomembno vlogo, ki jo je treba še vnaprej krepiti, saj se samo tako lahko zagotovi usklajeno in operativno delovanje vseh dejavnikov SLO in DS ter pravočasno izvajanje zastavljenih nalog.

Vaja je bila za vse udeležence zelo koristna. O visoko izraženi zavesti in skrbi za čim boljše urejanje obrambno-varnostnih vpra-

šanj pa govori tudi vzoren odziv udeležencev vaje.

Zdaj pa še nekaj besed o letošnji akciji NNNP.

Zgodovina vojn nam med ostalim razkriva dejstvo, da so zaradi enostavnejšega doseganja vojno-strateških ciljev, sovražne strani redno posegale za sredstvi za množično uničevanje, ki jih danes poznamo pod imenom atomsko biološko kemična sredstva (ABK sredstva). Iz vojne v vojno je naraščal tudi odstotek izgub med civilnim prebivalstvom, ki je bil med prvo svetovno vojno 5 %, v vietnamski vojni pa je že dosegel mejo 95 %.

Treba je računati, da bo sovražnik v morebitni vojni uporabljal tudi to orožje, zato je treba skrbeti za pravočasno nabavo opreme, s katero se pred tovrstnim dejstvom lahko zaščitimo, kar je tudi cilj letošnje akcije NNNP.

Na vaji smo obravnavali to problematiko in sprejeti so bili sklepi za pospešeno nabavljanje sredstev za osebno in kolektivno zaščito.

Ivan Kamenšek

Cene in rezervacije za počitniški dom v Umagu

Počitniški dom v Umagu bo letos posloval od 23. junija do 25. avgusta. (V mesecu juniju in septembru bodo dom zasedle domžalske šole — šola v naravi in Zveza društev za invalidno mladino.) V navedenem času bodo v Umagu na razpolago tudi prikolice (8 kom.). Locirane bodo tako, da se bodo koristniki lahko prehranjevali v domu.

Rezervacije bomo sprejemali na običajen način do 30. aprila 1984.

Cene:

Penzion za člana DO, svojce, upokoјence DO din 700.—.

Penzion za otroke članov DO do 12 let starosti z ležiščem din 550.—.

Penzion za otroke članov DO do 12 let starosti brez ležišča din 500.—.

Cena penziona za ostale goste bo povečana za cca 20 %.

Cena prikolice na dan (tip 380) za člane DO din 320.—.

Cena prikolice na dan (tip 450) za člane DO din 400.—.

Cena za druge najemnike bo povečana.

Za počitniške hišice cene še niso znane, ne bodo pa bistveno višje od cen v letu 1983.

TOZD Restavracija

Praznik žena smo obeležili s kulturno prireditvijo

Akademski slikar Danijel Fugger je pravzaprav naš »star znanec«. Večkrat je že razstavljal v posameznih prostorih naše delovne organizacije in njegov način likovnega izražanja nam je že dobro poznana. Kljub temu pa ob vsaki njegovi razstavi spoznamo nekaj novega, še neodkrita, dodaten drobec njegove osebnosti, videnja in občutenja narave, ki jo preliva na platno.

Tokrat nam je umetnik predstavil ciklus slik po »Poti spominov NOB občine Domžale«. V uvodnem, pozdravnem nagovoru je tov. Lavrinc, ki je organiziral navedeno kulturno prireditev, poudaril, da s pričujočo razstavo želimo dvojce:

— obeležiti praznik žena in opozoriti na Pot spominov NOB občine Domžale. V tej združbi je namreč nekaj simbolike. Tako kot je za zgodovino naših narodov pomembno obdobje NOB, je za izgradnjo in

uspehe v razvoju naše delovne organizacije pomemben prispevek ženedelavk. Zavedamo se, da naša delovna organizacija tudi sedaj sloni predvsem na delu žena, saj je od 995 zaposlenih 694 žensk. Opravljajo pa od najenostavnejših do najbolj zahtevnih del. V vsakdanjem življenju, še posebno v sedanjih razmerah, kaj hitro pozabljamo, da položaj naših žena še vedno ni takšen kot bi ga vsi skupaj želeli. Vsem zapisanim in nezapisanim razglasom navkljub še vedno ne moremo govoriti o enakopravnosti žena v vseh družbenih dogajanjih. Še precej časa bo poteklo, predno se bo zapisana, uzakonjena enakopravnost vnesla tudi v našo miselnost.

In še kratka predstavitev domžalske »pote spominov NOB«, ki jo je upodobil Danijel Fugger, in za katero je izredno veliko zanimanja med mladino in odraslimi različnih starosti. Pot je dolga ca. 110 km.

Poteka pa po obrobju občine Domžale, po hribovitem zemljišču v nadmorski višini med približno 300 in 900 m, skozi naselja, bogate gozdove, med polji in pašniki in po vzpetinah, od koder so čudoviti razgledi na Kamniške planine in Julijce, na del doline reke Save, Črni graben, Moravško in Tuhinjsko dolino. Celotna pot se lahko prehodi v štirih enodnevnih etapah in je primerna za hojo v vseh letnih časih, tudi v zimskem, kasno jeseni in spomladi, ko so planinske poti še zasnežene in nevarne.

Ljubiteljem narave nudi ta pot mnogo raznovrstnih užтков. Pa ne le to. Pohodnikom je dana možnost seznaniti se s spominskimi obeležji, zgodovinskim dogajanjem v času NOB na tem območju, kjer je žrtvovalo svoja življenja in bilo boj fašističnega terorja skoraj 1000 naših žena in mož za naš boljši danes.

Darja

Zimske počitnice

V zvezi s člankom, ki je izšel v januarski številki Konoplana, se kot delavca doma na Mali planini čutiva prizadeta. Ne moreva se strinjati s piscem članka in nepopolno obrazložitev.

Glede delavca z delovnimi nalogami in pooblastili ni jasno, za kakšna pooblastila gre, kajti celotna oskrba z živili v zimskem času, gre preko TOZD Restavracija. Zaradi delavca, ki pa je zadolžen? (zato nima niti pismenega niti ustnega dogovora, niti ni zaposlen v istem TOZD — to je le razvada) za redno povezavo med planino in Jaršami, je ta zveza tudi letos vsekakor dobro delovala (enkrat tedensko). Podatki o pomanjkanju živil so bili pravočasno javljeni v Jarše. Vodja TOZD pa je »ignorantsko« dejal, da teh podatkov ne jemlje resno, da je oziroma bosta hrana samo za goste v domu, ostali naj si jo prinesejo s seboj — čeravno je dom odprtega tipa. Omenim naj, da v članku ni nikjer omenjen kruh kot osnovno živilo (zaradi katerega je bilo največ vroče krvi). Navajam primer, da sem kljub plačanim pensionom v Jaršah (primer za en teden: ca. 28 tedenskih pensionov) prejela le 7,5 kg kruha. Sele ponovne zveze (zveza domačih delavcev s planino prek radioveze) so nam omogočile dodatne količine. Več je še takih, pomanjkljivih stvari, ki jih ni bilo ali v zelo majhnih količinah (npr. zajtrk: le tri vrste zaradi pomanjkanja). Da smo bili tudi brez začimb, ocvirkov, jajc, ni omembe vredno. Kot sem že omenila je dom odprtega tipa in zato je dolžnost delavca, ki upravlja v njem, da postreže vsakega gosta, na kar nas veže tudi planinski bonton. Da pa je bilo delo še težje, je ponagajalo vreme (izpad elektrike in pomanjkanje vode). Prav tako se tudi za večkrat izraženo željo (v mrtvi sezoni štirje meseci) izpraznjenjem greznice, ni našel čas — našle pa so se pripombe... (za smreko naj...). S tem kratkim zapisom bom končala, prav tako tudi z opravljanjem del v domu na Mali planini, kajti ne želim, da bi morala DO oziroma njen TOZD odpirati dom zaradi mene, takšno je mnenje vodja tega TOZD (priča prisotna). Iz tega naj sledi zaključek, da nekaterim v vodstvu TOZD bolj prija blaga sredozemska klima, kot pa čist in oster planinski zrak.

Nada — Štefan

Zimske počitnice še z drugega zornega kota

Vsak opis dogajanja mora temeljiti na konkretnih podatkih. Podatki so javni zato, da se jih ne more nihče kar tako izmišljati. V tem primeru so naši podatki: opravljeno število ur, opravljen količin-

ski in vrednostni promet, poraba materiala, opravljeno število nočitev v določeni dobi oziroma efekt na opravljeno enoto časa.

Primerjalni podatki za oba počitniška domova so sledeči:

Element poslovanja	Enota mere	Mala planina	Umag	Indeks
1	2	3	4	5
Doba poslovanja	dan	123	112	—
Število opravljenih ur	ura	1.783	3.083	173
Skupni promet	din	1.544.000.—	3.863.000.—	251
Promet na opravljeno uro	din	866.—	1.253.—	145
Prodana hrana na opravljen. uro	din	303.—	794.—	263
Prodana pijača na opravljen. uro	din	371.—	163.—	44
Nočnine na opravljeno uro	din	73,50	199.—	270
Število nočin na dan		7,14	42	589

Iz primerjave navedenih podatkov je razvidno, da je delovna obremenitev delavcev pri opravljanju del v Umagu za 73 % večja, le pri prodaji pijač je nižja in to na račun nižjih cen. Vsi ostali podatki so primerljivi.

Opredelitve pri izvajanju del in nalog za delavce TOZD Restavracija so razvidne iz opisa del in nalog. Delavci so z njimi seznanjeni, saj so bili pred sprejetjem mesec dni na interni oglasni deski.

Delavec, ki je zadolžen za opravljanje ostalih del in nalog, je bil ob sprejetju na delo z njimi seznanjen in jih je sprejel, saj sicer ne bi sklenil delovnega razmerja. Osebnost sem mnenja, da delovne naloge niso razvada in jih je potrebno izvajati, če ni kakršnih koli drugih zadržkov. Ponovno trdim, da naročanje materiala ni bilo točno, da ni bila opravljena inventura kot je bilo naročeno in v zvezi s tem ni bilo podatkov o porabi materiala.

Za pravilno obveščenoost v zvezi z dostavo kruha pa naslednje: pri dostavi v soboto, dne 21. 1. 1984, smo zaradi teže ostalega dostavili le omenjeno količino kruha z namenom, da bo tov. Lavriša v torek kruh dostavil, vendar je odšel na planino, ne da bi se javil in brez vsakega materiala (moke za peko kruha je bilo v zadostnih količinah). Pri drobnih nakupih iz trgovine (začimbe, kvas, in tudi kruha) ni bilo nobenih omejitev in je bilo potrebno predložiti le račun. Trdim, da če bi tov. Lavriša ob vsakem prihodu v Jarše in potem nazaj dostavil na planino vsaj 5—10 kg materiala, te težave oziroma problema ne bi bilo.

Po jesenskem pospravljanju drv (Pavlič, Kovačević, Kordež, Lavriša) je bilo dogovorjeno, naj se delno sanira tudi greznica, vendar je tov. Lavriša izjavil, naj se to naredi kasneje. Delavci TOZD (drugih na planini ni) pa zaradi pomanjkanja časa to do zime niso uspeli opraviti.

Iz analize prometa, penzioni — drugi gostje, je že dalj časa razviden padec prometa drugih gostov (tudi poleti, ko je preskrba s prevozom do počitniškega doma na planini urejena), kar potrjuje izjava oskrbnika.

Dejstvo je, da je zaradi težje dostave v zimskem času izbira manjša in se mora neprijavljen gost zadovoljiti z manj pestro izbiro jedil; penzijski gost, ki se je predhodno prijavil, pa mora biti postrežen primerno ceni.

Iz knjigovodskih podatkov so razvidna vsa potovanja »vodstva TOZD«, in sicer na morje: 1-krat spomladi, pospravljanje in ureditev počitniškega doma, 1-krat v sezoni, pregled dokumentacije in 1-krat po zaključku sezone, pospravljanje prikolic, katere so dostavili iz Izole po 20. septembru.

S tem bi komentar končal. Nadalje pa naj zadevo rešujejo samoupravni organi, odbor samoupravne delavske kontrole, kateremu je na razpolago vsa dokumentacija v TOZD.

Maks Kramberger

**DOPISUJTE
V KONOPLAN!
POPESTRITE
SVOJE GLASILO!**

Tkanine in ogenj

V sestavku vam bom skušal na kratko opisati nekaj tkanin in materialov s katerimi se tudi mi srečujemo v naši delovni organizaciji. Spoznali bomo nekaj specifičnih lastnosti materialov v odnosu napram našemu stalnemu spremljevalcu ognju. Izdelki iz vlaken so lahko živalskega, rastlinskega, mineralnega in tudi umetnega izvora. Od živalskih vlaken sta najbolj znani volna in svila. Volna je težko gorljiva. Pri gorenju se razvija značilen duh po zažgani roževini. Samovžig volne povzroči običajno maščoba.

Svila se razkrajja že pri temperaturi nad 120°C in gori, vendar slabše od bombaža. Za gašenje je najboljša voda. Peno kot gasilno sredstvo uporabljamo le, če hočemo preprečiti, da bi voda zmočila in stem otežila večje količine (pri takem gašenju z vodo se tudi poveča prostornina, katera lahko ima včasih katastrofalne posledice za objekt).

Najbolj znana rastlinska vlakna so bombaž, lan, konoplja itd. Ogenj z njim v zvezi se hitro širi. Tudi rastlinska vlakna gasimo najbolje z vodo.

Kemična vlakna so glede požarne nevarnosti zelo različna in jih delimo v tri skupine:

a) Celulozni acetat, umetne svile, akrilati in polistiren vzdržijo le nekaj več kot 100°C in hitro gorijo. Za oblačila dodajajo navedenim tkaninam razne dodatke za znižanje gorljivosti. Tudi novejša polipropilenska vlakna gorijo in se talijo že pri temperaturi okoli 170°C. To so meraklon, prolen in courlen.

b) Poliamidi kot nylon, silon, perlon, dederon, austrylon, enka-

lon, lilion in domači ultralon porumenijo malo nad 130°C, pri 200°C pa se že talijo. Gorenje ni močno in jih lahko hitro pogasimo. Pri več kot 300°C se talijo poliakrilonitrilna vlakna kot npr. acrilan, acribel, courtel, dralon, leacryl, orlon in domači malon.

c) Težje gorijo poliestri kot diolen, tergal, terilen, terital, terilenka in trevira. Trajno prenesejo vročino 130°C, talijo pa se pri ca. 250°C.

Tudi PVC (polivinilklorid), kot npr.: movil, rhovyl, ternil in thermovyl, je težko gorljiv. Razkrajja se pri več kot 200°C, pri 260°C izgubi že polovico prvotne teže. Zelo neprijetno in nevarno pa je, da se pri gorenju PVC razvija vodikov klorit (solna kislina), ki razjeda kovine in kvarno vpliva na človekova dihalna. Pri nekem požaru v Zahodni Nemčiji je zgorelo okoli 25 ton PVC. Mnogo večja škoda pa je nastala na strojih, ki

jih je popolnoma uničil KLOROV VODIK.

PVC materiale najuspešneje gasimo z vodo. Če pa bi hoteli preprečiti škodljiv vpliv klorovega vodika, ki tvori z vodo solno kislino, bi morali v vodi raztopiti sodo ali pa gasiti z apnenim mlekom.

Določena umetna vlakna, kot npr.: nylon, vsrkavajo in zadržujejo hlapce bencina ali drugih vnetljivih tekočin. Če se takšna tkanina vname, je gorenje zelo intenzivno. Zelo nevarno je to pri oblačilih, ker so posledice težke opekline ali celo smrt.

Umetna vlakna gasimo navadno z vodo, lahko pa tudi z drugimi sredstvi. Pri gašenju moramo biti previdni, ker zelo rado odletavajo staljeni delci.

Na koncu sestavka vam predstavljam tabelo v kateri so zajete karakteristične številke za posamezne vrste materialov, ki jih uporabljamo v tekstilni industriji:

Naziv materiala:	A	B	C	D	E	F
BOMBAŽ	—	350	400	860	18,9	'190
POLIAKRILNITRIL	215—255	250	515	855	36,1	'180
POLIAMID 6	215	320	510	875	33,2	'200
POLIAMID AROMAT	375—400	490	675	—	—	'282
POLIESTER	250	320	508	697	23,9	'220
POLIPROPILEN	164—175	375	495	829	44,1	'186
VOLNA	—	325	590	680	20,6	'252

A = Točka tališča — območje taljenja v °C

B = Vžigna temperatura v °C

C = Samovžig v °C

D = Maksimal. temperaturna vrednost plamena v °C

E = Temperatura izgorovanja v Kj/g

F = Mejna vrednost KISIKA po LOI — Bimiting Oxygen Index

J. Lavš

Izobraževanje delavcev

Po samoupravnih aktih TOZD in DO ima delavec tako pravico kot obveznost, da s stalnim izobraževanjem in usposabljanjem izpopolnjuje svojo strokovno izobrazbo in razvija svoje delovne zmožnosti. Medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev v TOZD in delavca — udeleženca usmerjenega izobraževanja se podrobneje določijo v pogodbi o napotitvi v usmerjeno izobraževanje. Poleg pravic, obveznosti in odgovornosti, ki jih imajo udeleženci usmerjenega izobraževanja pri opravljanju proizvodnega dela oziroma delovne prakse v skladu z zakonom o usmerjenem izobraževanju, delavci določijo tudi druge medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti ter pogoje za njihovo uresničevanje v

skladu z zakonom o delovnih razmerjih. Udeleženec usmerjenega izobraževanja vzpostavi medsebojno razmerje z delavci TOZD s podpisom izjave, da sprejema pravice, obveznosti in odgovornosti, določene v samoupravnem splošnem aktu. Delavcem se zagotavlja izobraževanje skladno s planiranimi proizvodnimi in drugimi nalogami ter ugotovljenimi potrebami po višji ravni splošnih, strokovnih, družbenoekonomskih in drugih znanj delavcev.

Prav tako se delavcem zagotovi tudi usposabljanje, dokvalifikacija in prekvalifikacija, kadar se TOZD v skladu s planom odloči za modernizacijo proizvodnega procesa, za preusmeritev poslovanja ali za druge izboljšave, ki prispevajo k večji produktivnosti dela in k večjemu

uspehu organizacije. Izobraževanje temelji zlasti na naslednjih načelih:

— izobraževanje in izpopolnjevanje delovnih zmožnosti ter štipendiranje morajo biti v interesu TOZD,

— izobraževanje mora biti vezano na delavčevo stroko,

— pred napotitvijo delavca na izobraževanje ali na izpopolnjevanje delovnih zmožnosti mora delavec v primernem časovnem obdobju pokazati nadpovprečno delovno uspešnost.

Samo izobraževanje se opravi:

— z izobraževanjem za pridobivanje in izpopolnjevanje strokovnega znanja ter praktičnega dela na določenih delih oziroma nalogah,

— z družbenopolitičnim izobraževanjem,

(nadaljevanje na 10. strani)

IZOBRAŽEVANJE DELAVCEV

(nadaljevanje z 9. strani)

— s strokovnim izpopolnjevanjem delavcev v ustreznih izobraževalnih organizacijah,

— s praktičnim delom v drugih organizacijah doma in v tujini,

— s pomočjo delavcem, ki se izredno šolajo, da bi si pridobili višjo strokovno izobrazbo v poklicu ali stroki.

Delavci TOZD in DSSS, vse delavce, ki nimajo dokončane osnovne šole, spodbujajo, da jo končajo, pri čemer upoštevajo kriterije, kot so:

— nagnjenost in zmožnosti delavca, ki zagotavljajo, da bo delavec uspešno končal šolanje, zlasti že njegovo obstoječe znanje, kot tudi njegovo zdravstveno stanje, starost in podobno,

— uspehe pri delu,

— družbenopolitično aktivnost in angažiranost v samoupravljanju,

— obveznost delavca, da bo ostal določen čas po končanem šolanju na delu v TOZD, še posebej pa da delavec:

— praviloma ne sme biti starejši od 50 let,

— mora pokazati ustrezno vestnost in disciplino pri delu.

O pravicah in obveznostih v zvezi z izobraževanjem ob delu skleneta TOZD in delavec pismeno pogodbo.

Delavec, ki se izobražuje ob delu, ima pravico do povrnitve stroškov izobraževanja v naslednjih primerih:

— če obstajajo v TOZD potrebe po kadrih s tako izobrazbo,

— če je s strokovnim delom in družbenopolitično aktivnostjo v TOZD izkazal upravičenost do izobraževanja ob delu,

— če se obveže, da bo po končanem šolanju ostal v TOZD v naslednjem srednjeročnem obdobju kot dobi, za katero se sprejemajo temeljni kadrovski načrti, vsekakor pa najmanj toliko časa, kolikor je trajalo šolanje.

Delavci zagotavljajo delavcu, ki se izobražuje ob delu, kritje naslednjih stroškov:

— za vpisnino in šolnino, za prevozne stroške, za seminarske in laboratorijske vaje ter za izpite in za zaključne izpite kot tudi vračilo stroškov za literaturo, ki je obvezna po programu šole.

Kritje navedenih stroškov bodisi v celoti bodisi delno pa je odvisno tudi od večjih ali manjših materialnih možnosti samega delavca kakor tudi od višine razpoložljivih sredstev v TOZD za te namene.

Delavec ima pravico biti odsoten z dela zaradi izobraževanja oziroma zaradi izpopolnjevanja s pravico do nadomestila osebnega dohodka v naslednjem trajanju:

1. za šolanje na poklicni ali srednji šoli:

— za izpit iz posameznega predmeta — 2 delovna dneva,

— za zaključne izpite skupaj — 15 delovnih dni;

2. za šolanje na višjih oziroma visokih šolah:

— za vsak izpit iz posameznega predmeta — 3 delovne dneve,

— za diplomu — 30 delovnih dni;

3. za podiplomski študij na visokih šolah se priznavajo odsotnosti z dela praviloma najmanj v enakem trajanju kot za šolanje na višjih in visokih šolah.

Za ponavljanje izpitov delavec nima pravice do odsotnosti z dela.

Odsotnosti v zvezi z opravljanjem izpitov smejo v posameznem koledarskem letu znašati za polaganje posameznih predmetnih izpitov na poklicnih in drugih srednjih šolah največ 18 delovnih dni, na višjih in visokih šolah največ 30 delovnih dni, na podiplomskem študiju pa največ 60 dni. Izjemoma sme biti delavec odsoten z dela zaradi izobraževanja tudi daljši čas, če je predpisana daljša navzočnost na šoli ali praksi.

Pravico do povrnitve stroškov in do odsotnosti z dela zaradi izobraževanja oziroma izpopolnjevanja ima samo delavec, ki se izobražuje oziroma izpopolnjuje na osnovi sklepa pristojnega organa in na podlagi sklenjene pismene pogodbe.

Delavci imajo pravico zahtevati od delavca, ki se je izobraževal oziroma izpopolnjeval s pomočjo TOZD:

— povračilo stroškov v primeru prekinitve pogodbe s strani delavca

zaradi neuspešnega šolanja in v primeru prenehanja delovnega razmerja na njegovo lastno željo ali po njegovi krivdi,

— zahtevati povračilo stroškov in nastalo škodo, če delavec iz neopravičenih razlogov, torej na lastno željo oziroma po lastni krivdi prekine delovno razmerje v dobi, kolikor bi moral v skladu s pogodbo po uspešno končanem šolanju ostati na delu v TOZD.

Delavec, ki se izobražuje ob delu, ima pravice in obveznosti:

— redno opravljati izpite in druge šolske obveznosti ter šolanje zaključiti v dogovorjenem roku,

— koristiti toliko izrednega študijskega dopusta, kolikor ga določa samoupravni splošni akt,

— predložiti najmanj enkrat letno potrdilo o uspešnosti šolanja,

— zahtevati povračilo stroškov, nastalih s šolanjem,

— ostati po končanem šolanju v TOZD najmanj toliko časa, kot je to v skladu z določilom samoupravnega splošnega akta določeno s pogodbo,

— vrniti vse s šolanjem nastale stroške, če šolanje ni končal po lastni krivdi.

Izjemoma se delavci lahko usmerijo v izobraževanje ob delu tudi izven svojega poklicnega oziroma strokovnega področja v naslednjih primerih:

— kadar se za dela oziroma naloge, katere bodo delavci predvidoma opravljali po končanem šolanju, zahteva širše znanje oziroma več znanja,

— če to zahteva kadrovski interes TOZD zaradi potrebe po poklicni preusmeritvi,

— zaradi naknadno ugotovljene izrazite poklicne nagnjenosti delavca do drugega poklica, pa je obenem podan tudi interes TOZD za izobraževanje za kakšen drugi poklic.

Strokovno izpopolnjevanje delavcev se izvaja tudi v obliki pridobivanja ustrezne delovne zmožnosti s praktičnim delom pri opravljanju določenih del oziroma nalog. Z delom pridobljeno delovno zmožnost delavca ugotavlja strokovna komisija, ki jo imenuje delavski svet TOZD. Komisija ugotavlja z delom pridobljeno delovno zmožnost ob

Izmenjava izkušenj, nasveti, ocena dela

Temi posvetovanja sta bili izobraževanje in kultura

smiselni uporabi meril, ki veljajo za pridobitev ustrezne strokovnosti v sistemu rednega izobraževanja oziroma izobraževanja ob delu, t. j. po smiselno enakih kriterijih, kot jih za ugotavljanje takšnih strokovnosti uporabljajo verificirane šolske ustanove.

V letu 1983 je bilo porabljenih 375.886,15 din za izobraževanje naslednjega števila oseb:

- uvajalni tečaj za novospregate delavce — 80 oseb,
- tečaj za upravljalce dvigal — 4 osebe,
- šolanje delavcev v zvezi z elektronsko obdelavo podatkov 1C-38 — 10 oseb,
- študij ob delu — strojna fakulteta — 1 oseba,
- študij ob delu — gasilec — 1 oseba,
- anal. oblik. in mr. dela REFA — 1 oseba,
- intenzivni tečaj tujih jezikov — 5 oseb,
- tečaji iz varstva pri delu — 239 oseb,
- tečaji varjenja — 1 oseba,
- strokovna predavanja — DITIS — 20 oseb,
- posvetovanja — 17 oseb.

PRISPEVEK O ŠTIPENDIRANJU, PRIPRAVNISTVU IN PROIZVODNI PRAKSI BO OBJAVLJEN V NASLEDNJI STEVILKI KONOPLANA.

Vinko Vodnik

»Zlata nit«

Stirje letni časi nas spremljajo skozi leto. Vsak ima svoje lepote in radosti. Nekaterim je všeč pomlad, ko se narava prebuja in rastline dobijo prelep pomladanski plašč. Tudi majhna travica, ki pokuka iz zemlje, se mi zdi lepa in nepogrešljiv del narave. Poletni dnevi so včasih prevročni, pa vendar tudi v njih najdemo kaj lepega. Morje nas vabi, da se naužijemo morskega zraka in zaplavamo v modrini morskih valov. In že je tu jesen, ki z vetrom in dežjem ponagaja ljudem. Zima pa je čas, ko narava počiva in je odeta v svojo prelepo belino. Mnogi takrat počivajo in si nabirajo moči za mesece, ki so pred njimi.

V naši delovni organizaciji pa zimski čas popestrimo s tekmovanjem v veleslalomu — »Zlato nit«. Ko to sobotno jutro vstanem, najprej pogledam skozi okno. Ustnice mi zlezajo v smehljaj. Čudovito sončno jutro je. Mislim si: »To pot nam vreme ne bo ponagajalo.« Zajtrk to jutro ni bil majhen. Malo tega in malo onega za moč, drugače mi bo trda predla. Na hitro

si pripravim še vse ostalo, kar spada k smučarski opremljeni in že z očetom drviva proti Veliki planini. Mimogrede naloživa še drugo vneto smučarko in zasedba je bila popolna. Predno nas je gondola popeljala na vrh, se okrepcava s kavico. V gondoli me je spreletel čuden občutek strahu. Kaj če se zgodi nesreča in se vsi skupaj razletimo v skalovju? Pa vendar smo čili in zdravi prispeli na vrh planine. Pogled mi najprej obstane ob čudoviti naravi in kristalno lesketajočem se snegu. Obujeva si smučarske čevlje, zapneva smuči in že se peljeva z enosedelnic do zadnje postaje. Z vrha je bil razgled še lepši. Po strmini se zapeljeva navzdol in na naslednjem hribu zagledava pripravljeno progo za veleslalom. Radovednost, kako se pelje med vrticami, naju je premagala, in odločili sva se, da se povzpneva na vrh. Na sredini bi kmalu omagali. Bili sva premočeni in čisto brez sapa. Spoznali sva, da sva brez kondicije. Malo sva si oddahnili in s trdno voljo »prištanfali« na vrh. Proga se mi je zdela odlično pripravljena in vrtica dobro postavljena. Toda, preden sva prišli do našega doma na Mali planini, sva bili že pošteno utrujeni. Ko smo ugotovili, da je večina smučarjev prispela, smo izvedli žrebanje za štartne številke. Najprej sta progo prevozila predtekmovalca. Nobenih pripomb ni bilo in že smo bile na vrsti ženske. Letos v kar dobri zasedbi. Slaba zasedba je bila pri veteranih. Udeležil se ga je le en moški. Največ je bilo moških mlajših in srednjih let.

Ženske smo vozile malo bolj previdno, moški pa bolj napadalno. Velike težave je imel »lepi«. Trikrat je nesrečno padel, pa se je vseeno prismejal v cilj. Druga vožnja je potekala brez težav. In že smo imeli zmagovalca »Zlate niti 84«. Pri ženskah je prvo mesto dosegla Pavla Makovec, pri moških Tone Šuštar, najboljši skupni čas pa je imel veteran Milan Zabret. Po podelitvi nagrad smo se okrepcali z enolončnico. Z dobro voljo smo za-

pustili dom. Nekateri smo nadaljevali s smučanjem, drugi pa so se utrujeni vračali domov.

Iva

Vsak ima »svoj stil«

Srečno do cilja...

Udeleženci tradicionalne prireditve »Zlata nit« 1984

